

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

«Затверджено»

Голова приймальної комісії, ректор
Волинського національного
університету імені Лесі Українки

Анатолій ЦЬОСЬ
«28» червня 2024 р.
Протокол №

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ІЗ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 017 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

(освітньо-наукова програма – ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ РІЗНИХ ГРУП
НАСЕЛЕННЯ)

ЛУЦЬК – 2024 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Розбудова української національної освіти ставить нові завдання докорінного удосконалення фізичної культури і спорту, що в свою чергу вимагає перегляду змісту і методики підготовки майбутніх фахівців.

Дана програма відповідає освітньо-кваліфікаційній характеристиці магістра і тим новим прогресивним тенденціям, які відображають практику роботи тренерів-новаторів.

Освітньо-наукова програма «Фізична активність різних груп населення» відповідає місії та стратегії Волинського національного університету імені Лесі Українки, за якою стратегічним пріоритетом університету є фундаменталізація підготовки фахівців. Особливості освітньої – наукової програми враховані шляхом обрання відповідних розділів програми вступного іспиту. Проведення вступного випробування має виявити рівень підготовки вступника з обраної для вступу спеціальності.

Згідно з вимогами вступник повинен продемонструвати загальнотеоретичні знання з таких освітніх компонентів: Тренувальний процес та методи його оптимізації, Методологія та організація наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті, Організація та управління спортивно-масовою роботою, Прогнозування та моделювання у спорті, Теорія і методика фізичного виховання у закладах вищої освіти, Фізична рекреація, Біомеханіка спорту та оздоровчої рухової активності.

Пропонований варіант програми передбачає чітке структурування і розподіл навчального матеріалу за основними темами. Виклад основних положень тем деталізовано, що полегшує здобувачу пошук літературних джерел і підготовку до вступного іспиту. Вступне випробування зі спеціальності проводиться у формі тестування.

У наступній частині програми наведені лише ті теми з зазначених розділів, які стосуються виконання завдань вступних випробувань. Інформація про правила прийому на навчання та вимоги до вступників освітньо-наукової програми «Фізична активність різних груп населення» наведено на веб- сторінці приймальної комісії Волинського національного університету імені Лесі Українки за посиланням <https://vstup.vnu.edu.ua/aspirantura/>

ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ

Розділ 1. Методологія та організація наукових досліджень у фізичній культурі

Тема 1. Основи наукової діяльності у фізичній культурі і спорті.

Наука, її завдання, предмет та функції. Класифікація наук. Організація науково-дослідної діяльності в Україні. Наукові і науково-педагогічні працівники. Науково-дослідна робота у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 2. Вибір проблеми і напрямів наукових досліджень.

Сутність та види наукових досліджень. Загальна схема наукового дослідження. Вибір проблеми та вимоги до теми досліджень. Формулювання проблеми. Методологічна база для виконання наукової роботи у сфері фізичного виховання і спорту. Визначення мети, постановка завдань, формулювання предмета, об'єкта, гіпотези наукового дослідження. Планування наукового дослідження.

Тема 3. Порядок роботи з науковою літературою та пошук джерел інформації.

Особливості наукового тексту. Роль інформації в наукових дослідженнях. Критерії якості інформації. Класифікація наукової літератури. Особливості роботи з літературними джерелами. Порядок роботи з науковою літературою. Конспектування, анування, реферування наукових джерел.

Тема 4. Основні правила та вимоги до кваліфікаційних робіт.

Основні вимоги до кваліфікаційних робіт. Структурні елементи наукової роботи. Мова та стиль написання наукової роботи. Критерії підсумкової оцінки роботи.

Тема 5. Основні положення наукової методології.

Місце теорії в наукових дослідженнях. Сутність теорії та її зв'язок з практикою. Методологія і методи наукового пізнання. Класифікація методів наукового дослідження.

Тема 6. Загальні методи наукового дослідження.

Емпіричні методи дослідження: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент. Класифікація та характеристика педагогічних експериментів. Структура педагогічного експерименту. Методологія експериментальних досліджень. Методи, що використовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівнях дослідження. Методи, що використовуються на теоретичному рівні дослідження.

Тема 7. Спеціальні методи наукових досліджень.

Загальна характеристика спеціальних методів дослідження. Методи визначення фізичного розвитку. Методи визначення фізичної працездатності. Методи визначення функціональних можливостей серцево-судинної, дихальної і нервово-м'язової систем. Методи визначення фізичної підготовленості різних категорій населення.

Тема 8. Статистичні методи обробки результатів експериментальних досліджень.

Обробка первинного статистичного матеріалу. Абсолютні і відносні показники. Метод середніх величин та його практична реалізація. Вибірковий метод. Поняття про статистичну вірогідність. Критерій Стьюдента, Фішера. Взаємозв'язок результатів вимірювань. Кореляційний аналіз.

Тема 9. Упровадження результатів наукових досліджень у практику.

Загальна характеристика форм упровадження. Рецензування науково-дослідної роботи. Підготовка наукових матеріалів до друку. Викладення результатів дослідження. Оформлення наукової статті, характеристика її структурних елементів. Оформлення тез, їх складові частини.

Характеристика структурних елементів наукової доповіді за матеріалами статті, тез. Оформлення актів упровадження.

Тема 10. Інтелектуальна власність. Авторське і патентне право.

Поняття прав інтелектуальної власності, їх об'єкти та суб'єкти. Поняття, об'єкти, суб'єкти та види авторського права. Особисті немайнові та майнові права автора. Захист авторського права. Патентне право. Права автора винаходу, корисної моделі.

Орієнтовні питання для підготовки до іспиту з розділу «Методологія та організація наукових досліджень у фізичній культурі»

1. Поняття наукового методу, його риси та характеристика.
2. Методи емпіричного рівня пізнання, їх загальна характеристика.
3. Методи експериментально-емпіричного рівня пізнання, їх загальна характеристика.
4. Методи теоретичного рівня пізнання, їх загальна характеристика.
5. Метод спостереження, його риси та характеристика.
6. Метод вимірювання, його риси та характеристика.
7. Метод опитування, його риси та характеристика.
8. Метод контент-аналізу, його риси та характеристика.
9. Метод експертних оцінок, його риси та характеристика.
10. Метод аналізу та синтезу, його риси та характеристика.
11. Метод узагальнення та абстрагування, його риси та характеристика.
12. Метод аналогії, його риси та характеристика.
13. Метод моделювання, його риси та характеристика.
14. Метод педагогічного спостереження, його риси та характеристика.
15. Види педагогічних експериментів.
16. Підготовка до дослідження.
17. Види послідовних педагогічних експериментів та їх загальна характеристика.
18. Види паралельних педагогічних експериментів та їх загальна характеристика.
19. Експеримент одиничної різниці, його характеристика та схема доказовості.
20. Експеримент супутніх змін, його характеристика та схема доказовості.
21. Експеримент одиничної подібності, його характеристика та схема доказовості.
22. Прямий експеримент, його характеристика та схема доказовості.
23. Перехресний експеримент, його характеристика та схема доказовості.
24. Багатофакторний експеримент, його характеристика та схема доказовості.
25. Анкетування як метод дослідження. Види анкетування.
26. Побудова анкети.
27. Класифікація питань анкети та їх характеристика.
28. Проведення контрольних випробувань.
29. Аналіз документальних матеріалів.
30. Літературно-графічне оформлення дослідження.

Розділ 2. Прогнозування та моделювання у спорті

Тема 1. Методологічні та теоретичні аспекти проблеми прогнозування в спорті.

Методологічні принципи прогнозування в спорті. Прогноз, прогнозування, їх мета. Методологія спортивного прогнозу. Інтуїція та її значення для прогнозування в спорті. Основні фази і стадії прогнозу. **Основні принципи прогнозування.** Відношення до дійсності як до об'єктивної реальності. Методологічні принципи прогнозової діяльності. Методичні принципи спортивного прогнозування. Прогнозування і планування як функція управління. Перспективне планування в спорті. **Комплексний підхід до прогнозування в спорті.** Комплексний підхід як системне дослідження проблеми прогнозування. Суть комплексного підходу. Комплексний підхід під час складання модельних характеристик. Визначення структури особистості спортсмена.

Тема 2. Загальні положення моделювання в спорті.

Метод моделювання в спортивній практиці. Класифікація моделей. Узагальнені, групові та індивідуальні моделі. Типи моделей. Узагальнена модель ефективної діяльності спортсмена. **Моделні характеристики найсильніших спортсменів. Основні компоненти моделі.** Моделі змагальної діяльності. Моделі підготовленості. Морфофункціональні моделі. Моделі змагальної діяльності і підготовленості в залежності від індивідуальних особливостей спортсменів. **Науково-прикладні аспекти моделювання надійності спортивної діяльності.** Узагальнена модель ефективної діяльності спортсмена. Модель суб'єкта, модель об'єкта. Короткотерміновий прогноз, Середньотерміновий прогноз та довготерміновий прогноз у системі підготовки спортсмена.

Тема 3. Методи експертних оцінок та екстраполяції під час прогнозування в спорті.

Організація проведення експертизи. Постановка, визначення мети і завдань експертизи, її меж, основних етапів. Розробка процедури експертизи. Відбір експертів, перевірка їх компетентності і формування груп експертів. Проведення опитування і узгодження оцінок. Обробка отриманої інформації, її аналіз та інтерпретація. **Методика проведення експертизи.** Метод простого ранжирування. Метод задання вагових коефіцієнтів. Метод послідовних порівнянь. Метод парних порівнянь. Переваги і недоліки методів проведення експертизи. Методика обробки результатів експертних оцінок. Методика підвищення достовірності експертних оцінок. **Алгоритм застосування методів екстраполяції під час прогнозування в спорті.** Попередня обробка вихідної інформації. Вибір виду функції метод натягнутої нитки. Оцінка параметрів. Аналіз форми тренду динамічного ряду. Практика складання прогнозу з використанням параболи. Можливості методів екстраполяції під час прогнозування в спорті.

Тема 4. Актуальні напрямки практичного застосування системи прогнозування в спорті.

Прогнозування розвитку системи олімпійського спорту в світі. Глобальний рівень прогнозування. Рівень соціально-економічного стану держави. Чисельність населення держави. **Прогнозування розвитку національного спорту.** Основні напрямки і перспективи впровадження фізичної культури та спорту в спосіб життя народу. Розвиток науки в галузі фізичної культури і спорту. Розвиток системи спортивної освіти. Перспективи розвитку системи спортивних споруд і шляхи підвищення ефективності їх використання. Проблеми удосконалення планування і управління фізичною культурою і спортом. Прогнозування розвитку окремо взятого виду спорту. **Прогнозування змагальної надійності спортсмена і команди високої кваліфікації.** Прогнозування спортивної діяльності окремого спортсмена. Прогнозування ефективності змагальної діяльності на рівні спортивної команди. Прогнозування станів спортсменів, які впливають на надійність їх виступів. Прогнозування стану готовності спортсменів. Функціональний стан організму і ефективність змагальної діяльності.

Орієнтовні питання для підготовки до іспиту з розділу «Прогнозування та моделювання у спорті»

1. Методологічні принципи прогнозування в спорті.
2. Охарактеризуйте довготермінове прогнозування.
3. Зробіть аналіз узагальнених, групових та індивідуальних моделей.
4. Проаналізуйте короткотермінове та середньотермінове прогнозування.
5. Основні принципи прогнозування.
6. Дайте оцінку методам прогнозування у спорті.
7. Охарактеризуйте моделі змагальної діяльності у різних видах спорту.
8. Розкрийте зміст методики проведення експертизи.
9. Опишіть модель підготовленості в обраному виді спорту.

10. Дайте характеристику довготривалому прогнозуванню.
11. Розкрийте суть методу парних порівнянь.
12. Охарактеризуйте короткотривале прогнозування.
13. Розкрийте суть методу простого ранжирування.
14. Дайте характеристику морфофункціональним моделям у різних видах спорту.
15. Проаналізуйте узагальнені, групові та індивідуальні моделі.
16. Охарактеризуйте короткотермінове та середньотермінове прогнозування.
17. Дайте характеристику методу завдання вагових коефіцієнтів.
18. Математичні методи під час прогнозування в спорті.
19. Охарактеризуйте використання електронних таблиць Microsoft Excel для прогнозування подій та явищ у спорті.
20. Розкрийте суть методу парних порівнянь.
21. Розкрийте суть методу прогнозування за допомогою додавання ліній тренда на діаграму.
22. Охарактеризуйте короткотермінове прогнозування.
23. Проаналізуйте особливості застосування арифметичної та геометричної прогресії для здійснення прогнозів.
24. Дайте визначення термінам «прогноз», «прогнозування», «передбачення». Стадії передбачення.
25. Типи ліній тренда: вибір найвідповідніших типів апроксимації даних.
26. Об'єкт та завдання спортивного прогнозування.
27. Застосування лінійної апроксимації для прогнозування в спорті.
28. Комплексний підхід у прогнозуванні в спорті.
29. Застосування логарифмічної апроксимації для прогнозування в спорті.
30. Інтуїція та її значення для прогнозування в спорті.
31. Використання поліноміальної апроксимації для прогнозування в спорті
32. Узагальнені, групові та індивідуальні моделі.
33. Використання степеневі апроксимації для прогнозування в спорті.
34. Прогнозування спортивної діяльності окремого спортсмена.
35. Застосування експоненціальної апроксимації для прогнозування в спорті.
36. Комплексний підхід під час складання модельних характеристик.
37. Ковзаюче середнє у прогнозуванні значень.
38. Прогнозування і планування як функція управління
39. Прогнозування у спорті за функцією.
40. Типи моделей.

Розділ 3. Тренувальний процес та методи його оптимізації

Тема 1. Основні напрями вдосконалення системи спортивної підготовки.

Різкий приріст обсягу тренувальної і змагальної діяльності. Відповідність системи тренування спортсменів високого класу специфічним вимогам обраного виду спорту. Орієнтація на індивідуальні завдання і здібності кожного конкретного спортсмена під час вибору спортивної спеціалізації та розробці усієї системи багаторічної підготовки. Збільшення змагальної діяльності як ефективного засобу мобілізації функціональних ресурсів організму спортсменів. Збалансована система тренувальних і змагальних навантажень, відпочинку, харчування, засобів відновлення і стимуляції працездатності, мобілізації функціональних резервів. Поєднання системи підготовки до головних змагань з географічними і кліматичними умовами місць, в яких планується їх проведення. Розширення нетрадиційних засобів підготовки. Орієнтація усієї системи спортивного тренування на досягнення оптимальної структури змагальної діяльності. Загальні закономірності становлення спортивної майстерності в конкретному виді спорту. Динамічність системи підготовки, її оперативна корекція на основі постійного вивчення і обліку як загальних тенденцій розвитку спорту.

Тема 2. Змагальна діяльність в спорті.

Результат змагальної діяльності. Фактори, які визначають результативність змагальної діяльності в різних видах спорту. Стратегія і тактика змагальної діяльності. Техніка змагальної діяльності. Структура змагальної діяльності. Управління змагальною діяльністю.

Тема 3. Періодизація в тренувальному процесі.

Принцип циклування навантажень: періодизація тренувань. Лінійна періодизація. Хвилеподібна періодизація. Блокова періодизація. Періодизація в аматорських тренуваннях.

Тема 4. Закономірності формування адаптації у спортсменів.

Адаптація та проблеми раціональної підготовки спортсменів. Прояви адаптації в спорті. Поняття «стрес» під час адаптації. Стресові реакції в спорті. Формування термінової адаптації. Формування довготривалої адаптації. Поняття про функціональну систему. Явища деадаптації, реадаптації і переадаптації у спортсменів.

Тема 5. Навантаження в спорті та їх вплив на організм спортсменів.

Характеристика навантажень, які застосовуються в спорті. Компоненти навантажень та їх вплив на формування реакцій адаптації. Характер навантажень. Величина навантажень. Зовнішні та внутрішні показники. Обсяг та інтенсивність навантаження. Зони інтенсивності навантажень. Спрямованість навантажень. Контроль навантажень в спортивних іграх. Тривалість і характер інтервалів відпочинку.

Тема 6. Тренувальний ефект, як показник адаптації.

Терміновий тренувальний ефект. Відставлений тренувальний ефект. Кумулятивний тренувальний ефект. Принцип наднавантаження. Перетренованість. Принцип оборотності (повторності). Розтренованість. Принцип специфічності та послідовності. Принцип циклічності.

Тема 7. Втома та відновлення в системі підготовки спортсменів.

Втома як складний процес. Перевтома. Фізіологічні причини втоми. Психологічні причини втоми. Медичні причини втоми. Матеріально-технічні причини втоми. Відновлення. Фази післяробочого періоду. Прихована втома. Явна (декомпенсована) втома. Суперкомпенсація.

Тема 8. Контроль фізичного стану спортсменів в тренувальному процесі.

Контроль тренувальних навантажень. Контроль змагальних навантажень. Вимоги до показників, які використовуються для контролю. Контроль фізичної підготовленості. Контроль технічної підготовленості. Контроль тактичної підготовленості. Контроль психологічної підготовленості.

Тема 9. Середньогір'я, високогір'я в системі підготовки спортсменів.

Адаптація спортсменів до висотної гіпоксії. Фактори, які впливають на стан спортсменів у горах. Форми гіпоксичного тренування. Стадії адаптації під час тренувань у горах. Термінова акліматизація спортсменів під час підготовки в горах. Форми тренування гіпоксії. Працездатність і спортивні результати в гірських умовах. Реакліматизація і деадаптація спортсменів після повернення з гір. Тренування в горах і штучне тренування гіпоксії в системі річної підготовки спортсменів.

Тема 10. Змагання і підготовка в умовах високих температур.

Спортсмен в умовах різних температур оточуючого середовища. Реакції організму спортсмена в умовах високих температур. Фактори, які впливають на стійкість до високих температур. Поняття теплопродукції та тепловіддачі. Адаптація спортсмена до жарких умов. Тренування і змагання в різних погодних умовах.

Тема 11. Змагання і підготовка в умовах низьких температур.

Реакції організму спортсмена в умовах низьких температур. Поняття терморегуляції, як фактору підтримання оптимальної температури тіла. Термінові адаптаційні реакції на холод. Поняття гіпотермії. Адаптація спортсмена до умов холоду. Тренування і змагання в різних погодних умовах.

Тема 12. Тренування та змагальна діяльність в різний час доби.

Добові зміни стану організму спортсмена. Тренування та змагання в різний час доби. Зміни природних ритмів організму після тривалих перельотів. Ресинхронізація циркадних ритмів організму спортсмена після тривалих перельотів.

Тема 13. Матеріально-технічне забезпечення підготовки до змагань. Спортивні змагання як невід'ємна частина тренувального процесу. Види спортивних змагань. Організація спортивних змагань. Документи, які регламентують проведення змагань. Етапи підготовки до проведення змагань. Основи суддівства.

Тема 14. Травматизм та захворюваність в спорті.

Причини захворювань та травматизму в спорті. Захворювання та травматизм в різних видах спорту. Основні напрямки профілактики травм та захворювань спортсменів.

Орієнтовні питання для підготовки до іспиту з розділу «Тренувальний процес та методи його оптимізації»

1. Охарактеризуйте основні напрямки удосконалення спортивної підготовки.
2. Дайте характеристику ролі змагань в олімпійському спорті.
3. Проаналізуйте види спортивних змагань.
4. Дайте оцінку результатам змагальної діяльності.
5. Проаналізуйте стратегію і тактику змагальної діяльності.
6. Проаналізуйте техніку змагальної діяльності.
7. Дайте характеристику управлінню змагальною діяльністю.
8. Обґрунтуйте мету, об'єкт та види контролю в тренувальній діяльності.
9. Дайте оцінку контролю навантажень в спортивних іграх.
10. Дайте характеристику видам адаптації.
11. Дайте характеристику поняттю стрес та стрес-синдрому.
12. Дайте оцінку формуванню термінової адаптації.
13. Дайте характеристику формуванню довготривалої адаптації.
14. Охарактеризуйте явища деадаптації, реадаптації та переадаптації у спортсменів.
15. Охарактеризуйте навантаження, які застосовуються в спорті.
16. Проаналізуйте обсяг та інтенсивність навантажень спортсменів.
17. Охарактеризуйте тривалість відпочинку між вправами.
18. Охарактеризуйте різні зони потужності виконання навантажень в спорті.
19. Дайте характеристику втомі та відновленню під час напруженої змагальної діяльності.
20. Проаналізуйте симптоми втоми після навантажень різної величини.
21. Проаналізуйте тренування спортсмена в умовах високих температур.
22. Охарактеризуйте поняття теплопродукції та тепловіддачі в організмі спортсмена.
23. Проаналізуйте реакції організму спортсмена в умовах низьких температур.
24. Охарактеризуйте тренування в умовах середньогір'я та високогір'я.
25. Охарактеризуйте вплив на організм спортсмена явища гіпоксії.
26. Проаналізуйте тренування та змагання в різний час доби.
27. Проаналізуйте компоненти навантажень та їх вплив на організм спортсмена.
28. Проаналізуйте причини захворювань та травматизму в спорті.
29. Охарактеризуйте основні напрямки профілактики травм спортсменів.
30. Охарактеризуйте фактори ризику в організації та методиці спортивної підготовки.

31. Дайте характеристику документу, який визначає проведення конкретних змагань, їх правове оформлення.
32. Дайте характеристику лінійній, хвилеподібній та блоковій періодизації тренувань.
33. Охарактеризуйте терміновий тренувальний ефект
34. Дайте характеристику кумулятивному та відставленому тренувальному ефекту.
35. Охарактеризуйте поняття «перетренованість» та «розтренованість» в спорті.

Розділ 4. Фізичне виховання у закладах фахової передвищої та вищої освіти

Тема 1. Теоретичні та правові основи фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

Значення, мета та завдання фізичного виховання студентів. Принципи національної системи фізичного виховання та навчально-виховного процесу з фізичного виховання. Нормативно-правова база навчально-виховного процесу з фізичного виховання у вищому навчальному закладі. Сучасна педагогічна концепція підходів до фізичного виховання у вищому навчальному закладі.

Тема 2. Планування фізичного виховання у вищому навчальному закладі відповідно до вимог Болонської конвенції.

Структура та особливості змісту навчальної базової програми з фізичного виховання у вищому навчальному закладі. Запровадження елементів європейської кредитно-трансферної системи в систему вищої освіти України. Вимоги до складання робочої навчальної програми з фізичного виховання. Робоча навчальна програма з фізичного виховання для студентів основного медичного відділення. Робоча навчальна програма з фізичного виховання для студентів відділення фізичної реабілітації. Зміст програми. Форми і види організації занять з фізичного виховання у вищому навчальному закладі. Система контролю з фізичного виховання у вищому навчальному закладі.

Тема 3. Рухова активність, фізичний розвиток та фізична підготовка студентів.

Соціальні і духовні потреби студентів у руховій активності. Шляхи підвищення рухової активності та рівня фізичного стану студентів. Критерії фізичного розвитку студентів. Фізична підготовка та розвиток фізичних якостей студентів. Структура, оцінка та динаміка фізичної підготовленості студентів протягом навчання у ВНЗ. Вплив індивідуальних особливостей на фізичну підготовленість студентів. Нові форми та технології фізичної підготовки студентів

Тема 4. Діяльність спортивного клубу, спортивно-оздоровчого центру та кафедри фізичного виховання у вищому навчальному закладі.

Планування роботи із забезпечення фізкультурно-оздоровчих послуг. Організація активного дозвілля студентів. Напрямки та форми фізичного виховання студентів. Нетрадиційні системи фізичного виховання. Використання традицій фізичного виховання. Забезпечення новітніх технологій у фізичному вихованні студентів. Система студентських спортивних змагань. Застосування Формування у студентів потреби до занять фізичними вправами.

Тема 5. Формування у студентів потреби до занять фізичними вправами. Основи здорового способу життя.

Основи формування мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до здорового способу життя. Фактори здорового способу життя: загартування, харчування, особиста гігієна, культура спілкування. Шкідливі звички та їх наслідки для здоров'я. Шляхи формування здоров'я. Фізичне самовиховання та самовдосконалення – запорука здорового способу життя.

Тема 6. Методика викладання фізичного виховання у групах студентів основного медичного відділення.

Планування інтенсивності навантажень з урахуванням розумового навантаження. Структура занять, методи організації рухової активності студентів, зміст та дозування навантаження, шляхи підвищення фізичного стану. Межа інтенсивності фізичного навантаження на занятті, пульсовий режим ЧСС/ПАНО (частота серцевих скорочень / поріг анаеробного обміну) у студентів різного віку

Тема 7. Методика фізичного виховання студентів вищого навчального закладу у спеціальному медичному відділенні.

Вимоги щодо формування студентів у спеціальні медичні відділення за нозологіями. Організація занять фізичного виховання зі студентами відділення фізичної реабілітації. Лікарсько-педагогічні спостереження за студентами відділення фізичної реабілітації. Вимоги до занять: структура, зміст та самоконтроль: дозування, щільність. Особливості методики занять фізичного виховання при окремих захворюваннях.

Тема 8. Зміст роботи студентських спортивних секцій. Методика організації самостійних занять фізичними вправами.

Студентський спорт, його організаційні можливості. Студентські спортивні змагання як засіб і метод загальної фізичної, професійно-прикладної, спортивної підготовки і контролю їх інтенсивності. Формування мотивів і організація самостійних занять фізичними вправами. Форма і зміст самостійних занять Планування обсягу та інтенсивності фізичних вправ із урахуванням розумового навантаження. Самоконтроль ефективності самостійних занять. Профілактика травматизму.

Тема 9. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів. Фізична культура у професійній діяльності студентів.

Мета та завдання професійно-прикладної фізичної підготовки студентів ВНЗ. Основні та допоміжні фактори, які визначають зміст ППФП. Методика підбору засобів; організація і форми професійно-прикладної підготовки студентів. Профілактика професійних захворювань і травматизму засобами фізичної культури. Вимоги до змісту лекцій з ППФП для студентів різного напрямку підготовки та галузі знань.

Тема 10. Вплив засобів фізичного виховання на працездатність студентів.

Об'єктивні і суб'єктивні фактори навчання та реакція на них організму студента. Регулювання працездатності студентів засобами фізичного виховання у процесі навчання. Методика проведення занять фізичного виховання з метою підвищення працездатності студентів. Зміна стану організму студента під впливом різних режимів та умов навчання. Психоемоційний клімат в колективі студентів.

Орієнтовні питання для підготовки до іспиту

з розділу «Фізичне виховання у закладах фахової передвищої та вищої освіти»

1. Визначте основні функції, мету та завдання фізичного виховання студентів.
2. Визначте значення теоретичної, методичної та практичної підготовки у програмі з фізичного виховання для закладів вищої освіти
3. Розкрийте сутність оперативного, поточного та підсумкового контролю з фізичного виховання у закладах вищої освіти
4. Визначте основні форми організації занять із фізичного виховання
5. Розкрийте особливості структури та змісту практичних занять з фізичного виховання студентів
6. Визначте особливості застосування методів організації фізичної підготовки студентів (ігрового, змагального та методу колового тренування)
7. Розкрийте особливості організації фізичної підготовки студентської молоді
8. Розкрийте методичні особливості розвитку силових здібностей
9. Окресліть основні напрями діяльності кафедри фізичного виховання, спортивного клубу та спортивно-оздоровчого центру.

10. Визначте правові основи управління фізичною культурою у закладах вищої освіти України
11. Визначте основи програмно-нормативного забезпечення процесу фізичного виховання у закладах вищої освіти
12. Опишіть вікові особливості фізичного розвитку та фізичної підготовленості майбутніх фахівців
13. Охарактеризуйте особливості навчальних програм із фізичного виховання
14. Опишіть сутність та специфіку системи контролю з фізичного виховання у закладах вищої освіти
15. Визначте основну мету та завдання професійно-прикладної фізичної підготовки студентів.
16. Охарактеризуйте особливості організації та проведення студентських універсіад.
17. Визначте шляхи підвищення рухової активності, рівня фізичного стану та фізичної підготовки студентів
18. Охарактеризуйте основи формування мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до здорового способу життя
19. Обґрунтуйте значення самоконтролю, як профілактики травматизму, при організації самостійних занять фізичними вправами
20. Охарактеризуйте методичні особливості розвитку фізичних якостей у студентів.
21. Розкрийте основні методичні вимоги до організації занять з фізичного виховання студентів у спеціальній медичній групі
22. Визначте основні напрями діяльності спортивного клубу та спортивно-оздоровчого центру
23. Визначте та подайте характеристику особливостей роботи викладача фізичного виховання закладу вищої освіти
24. Опишіть специфіку лікарсько-педагогічного спостереження за студентами спеціального медичного відділення та здійснення самоконтролю
25. Проаналізуйте особливості організації занять студентів реабілітаційного відділення: структура, дозування, щільність
26. Визначте та опишіть вимоги до структури, змісту та нормування тренувальних навантажень
27. Проаналізуйте основні вимоги до планування занять спортивних секцій
28. Розкрийте методичні особливості проведення занять фізичного виховання з метою підвищення працездатності студентів.
29. Опишіть особливості методики викладання фізичного виховання у групах студентів основного медичного відділення
30. Розкрийте особливості методики організації, підбору засобів і форми професійно-прикладної підготовки студентів.

Розділ 5. Фізична рекреація

Тема 1. Понятійна основа фізичної рекреації.

Характеристика понять «рекреація», «фізична рекреація». Теорії походження рекреації. Функції фізичної рекреації. Принципи, форми і засоби фізкультурно-оздоровчої діяльності. Нормативно-правова база фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Тема 2. Характеристика сфери рекреації у фізичній культурі.

Сутність та цільова спрямованість фізичної рекреації. Значення і функції фізичної рекреації. Класифікаційні ознаки оздоровчо-рекреаційної діяльності. Значення занять фізичною рекреацією.

Тема 3. Засоби фізичної рекреації.

Фізичні вправи – основний засіб фізичної рекреації. Класифікація фізичних вправ. Вплив природних і гігієнічних чинників на ефективність занять фізичними вправами.

Тема 4. Особливості організації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення.

Зміст рекреативно-оздоровчих форм занять. Чинники впливу на рекреаційну активність населення. Основні мотиви, що зумовлюють участь у програмах рухової активності. Фактори, що перешкоджають фізичній рекреаційній діяльності. Рекреаційна діяльність за місцем проживання.

Тема 5. Методи фізичної рекреації.

Загальнопедагогічні засоби і методи (метод слова, метод наочного впливу). Специфічні методи (методи навчання техніки фізичних вправ, методи розвитку фізичних якостей і функціональних можливостей).

Тема 6. Фізична рекреація та здоров'я населення.

Визначення поняття «здоров'я» людини, його компоненти та передумови. Показники здорового способу життя, можливостей його реалізації та засобів впливу на його формування. Раціональне харчування і здоров'я людини.

Тема 7. Розвиток моторики і фізичної підготовленості людини.

Закономірності розвитку моторики (рухової функції) людини в онтогенезі. Структура фізичної підготовленості людини. Концепції щодо діагностування рівнів фізичної підготовленості людини.

Тема 8. Методи визначення рухової активності.

Методи визначення мотивів та інтересів людей до різних видів рухової активності. Методика хронометражу. Розрахунок добових енергозатрат. Моніторинг частоти серцево-судинних скорочень.

Тема 9. Основи проведення рекреативно-оздоровчих занять.

Визначення раціонального змісту й обсягів рухової активності. Вікові особливості проведення рекреативно-оздоровчих занять. Контроль за оздоровчим ефектом рекреативних занять.

Тема 10. Оздоровче тренування із застосуванням циклічних вправ.

Загальна характеристика циклічних вправ, що застосовуються в оздоровчому тренуванні. Методичні поради щодо оволодіння технікою оздоровчих видів ходьби, бігу, плавання, пересуванні на велосипедах та лижах.

Тема 11. Програми самостійних оздоровчих занять із застосуванням циклічних вправ.

Особливості складання програм оздоровчого тренування з бігу для початківців. Особливості складання програм оздоровчого тренування з бігу для середньо підготовлених людей. Особливості складання програм оздоровчого тренування з їзди на велосипеді. Особливості складання програм оздоровчого тренування із плавання для початківців. Особливості складання програм оздоровчого тренування на лижах.

Тема 12. Використання рекреативних ігор в оздоровчій діяльності.

Українські народні ігри, розваги та забави у рекреативно-оздоровчій роботі: основні визначення; класифікація рухових забав; поділ народного ігрового фольклору за правилами. Застосування спортивних ігор в рекреативно-оздоровчих заняттях.

Тема 13. Оздоровчі види гімнастики в рекреативних заняттях.

Значення оздоровчих видів гімнастики в системі фізичної рекреації. Головні методичні особливості гімнастики. Історія виникнення оздоровчих видів гімнастики. Різновиди оздоровчих видів гімнастики та їх характеристика (оздоровчий фітнес, аеробні види гімнастики, атлетичні види гімнастики, стретчинг, косметичні види оздоровчої гімнастики, східні види гімнастики, лікувально-профілактичні види гімнастики).

Тема 14. Організація оздоровчо-рекреативних занять з різними групами населення.

Форми організації рекреаційних занять у фізичному вихованні. Фізкультурно-рекреаційні заняття з дітьми дошкільного віку. Форми занять фізичними вправами з дітьми дошкільного віку. Фізкультурно-рекреаційні заняття з дітьми шкільного віку. Форми занять фізичними вправами з дітьми шкільного віку. Види фізичних вправ для рекреаційних занять з особами зрілого та середнього віку.

Орієнтовні питання для підготовки до іспиту з розділу «Фізична рекреація»

1. Розкрити підходи щодо визначення поняття рекреація.
2. Дати загальну характеристику фізичної рекреації.
3. Розкрити основні характеристики рекреації: предмет, завдання, форми, засоби.
4. Охарактеризувати значення та функції фізичної рекреації.
5. Розкрити зміст сучасних рекреаційно-оздоровчих форм занять.
6. Розкрити стан та перспективи розвитку рекреаційно-оздоровчої роботи в Україні.
7. Дати загальну характеристику розвитку рекреаційно-оздоровчої діяльності в Україні.
8. Розкрити методи фізичної рекреації
9. Охарактеризувати організаційні форми рекреаційно-оздоровчої діяльності населення за місцем проживання.
10. Охарактеризувати рекреаційно-оздоровчу діяльність у закладах відпочинку.
11. Розкрити вплив природних та гігієнічних чинників на ефективність рекреаційно-оздоровчих занять
12. Провести аналіз зарубіжних систем підготовки спеціалістів з оздоровчої фізичної культури.
13. Розкрити особливості визначення раціональних обсягів рухової активності людини.
14. Охарактеризувати вплив фізичного стану людини на вибір засобів оздоровчого тренування.
15. Обґрунтувати нормування рухової активності дітей і підлітків.
16. Обґрунтувати нормування рухової активності дорослого населення.
17. Розкрити особливості проведення рекреаційно-оздоровчих занять із дітьми.
18. Розкрити особливості проведення рекреаційно-оздоровчих занять зі студентською молоддю.
19. Розкрити особливості проведення рекреаційно-оздоровчих занять із людьми похилого та старшого віку.
20. Охарактеризувати сучасні фізкультурно-оздоровчі та спортивно-оздоровчі технології у фізичному вихованні.
21. Розкрити значення аеробних вправ у програмуванні рекреаційно-оздоровчого тренування.
22. Визначити чинники впливу на рекреаційно-оздоровчу активність населення.
23. Розкрити оздоровчо-рекреаційні можливості паркових ландшафтів.
24. Розкрити історію розвитку рекреаційної діяльності у зарубіжжі.
25. Охарактеризувати заклади рекреаційно-оздоровчої діяльності.
26. Розкрити нормативно-правову базу рекреаційно-оздоровчої діяльності.
27. Розкрити інфраструктуру рекреаційної індустрії.
28. Охарактеризувати контроль за оздоровчим ефектом рекреаційних занять.
29. Розкрити особливості складання програм оздоровчого тренування із застосуванням циклічних вправ.
30. Розкрити особливості використання рекреаційних ігор в оздоровчій діяльності.

Розділ 6. Адаптивна фізична культура

Тема 1. Види адаптивної фізичної культури, їх характеристика. Сучасні проблеми адаптивної фізичної культури.

Адаптивна фізична культура: мета, зміст, завдання, місце в системі знань про людину. Основні вихідні поняття адаптивної фізичної культури. Види адаптивної фізичної культури. Історія адаптивної фізичної культури. Фізкультурно-спортивна реабілітація осіб з інвалідністю. Особливості професійної діяльності фахівця з адаптивної фізичної культури. Досвід організації програм адаптивного фізичного виховання за кордоном. Характеристика адаптивної рухової рекреації як виду адаптивної фізичної культури. Характеристика адаптивного спорту, креативних і екстремальних видів адаптивної фізичної культури.

Тема 2. Законодавче, нормативно-правове та методичне забезпечення адаптивної фізичної культури.

Зміст законодавчих та нормативно-правових положень адаптивної фізичної культури в Україні. Принципи, засоби, методи та форми організації адаптивної фізичної культури. Опорні концепції методології адаптивної фізичної культури. Програмування занять з розвитку силових та швидкісних здібностей в адаптивній фізичній культурі. Програмування занять з розвитку витривалості та гнучкості в адаптивній фізичній культурі. Лікарсько-педагогічний контроль в адаптивній фізичній культурі. Профілактика травматизму в адаптивній фізичній культурі. Традиційні та інноваційні технології корекційно-оздоровчих методик адаптивної фізичної культури за принципами здоров'язбереження.

Тема 3. Методичні особливості роботи з особами із захворюваннями серцево-судинної системи та дихальної системи.

Принципи, засоби та зміст методів та форм організації адаптивної фізичної культури з особами із захворюваннями серцево-судинної системи. Опорні концепції методології адаптивної фізичної культури з особами із захворюваннями серцево-судинної системи. Принципи, засоби та зміст методів та форм організації адаптивної фізичної культури з особами із захворюваннями дихальної системи. Опорні концепції методології адаптивної фізичної культури з особами із захворюваннями дихальної системи.

Тема 4. Методичні особливості роботи з особами із порушенням слуху.

Принципи, засоби та зміст методів та форм організації адаптивної фізичної культури з особами із порушенням слуху. Опорні концепції методології адаптивної фізичної культури з особами із порушенням слуху.

Тема 5. Методичні особливості роботи з особами з порушенням зору.

Принципи, засоби та зміст методів та форм організації адаптивної фізичної культури з особами із порушенням зору. Опорні концепції методології адаптивної фізичної культури з особами із порушенням зору.

Тема 6. Методичні особливості роботи з особами із захворюваннями опорно-рухового апарату.

Принципи, засоби та зміст методів та форм організації адаптивної фізичної культури з особами із захворюваннями опорно-рухового апарату. Опорні концепції методології адаптивної фізичної культури з особами із захворюваннями опорно-рухового апарату.

Тема 7. Методичні особливості роботи з особами із розумовою відсталістю.

Функціональні класифікації спортсменів-інвалідів у різних видах спорту. Паралімпійський рух як один з головних напрямів адаптивного спорту. Структура Міжнародного Паралімпійського комітету. Спеціальні Олімпіади як напрям адаптивного спорту. Дефлімпіади як напрям адаптивного спорту. Історія виникнення та проведення Спеціальних Олімпіад. Історія виникнення та проведення Дефлімпіад. Історія виникнення та проведення Паралімпіад. Принципи, засоби та зміст методів та форм організації адаптивної фізичної культури при розумовій відсталості, аутизмі та затримці психічного розвитку. Опорні концепції методології

адаптивної фізичної культури при розумовій відсталості, аутизмі та затримці психічного розвитку.

Орієнтовні питання для підготовки до іспиту з розділу «Адаптивна фізична культура»

1. Дати загальну характеристику мети, змісту та завдань адаптивної фізичної культури.
2. Охарактеризувати основні види адаптивної фізичної культури.
3. Розкрити особливості професійної діяльності фахівця з адаптивної фізичної культури.
4. Охарактеризувати досвід організації програм адаптивного фізичного виховання за кордоном.
5. Дати загальну характеристику адаптивного спорту, креативних і екстремальних видів адаптивної фізичної культури.
6. Розкрити зміст законодавчих та нормативно-правових положень адаптивної фізичної культури в Україні.
7. Охарактеризувати принципи, засоби, методи та форми організації адаптивної фізичної культури.
8. Охарактеризувати опорні концепції методології адаптивної фізичної культури. Розкрити особливості програмування занять з розвитку силових та швидкісних здібностей в адаптивній фізичній культурі.
9. Розкрити особливості програмування занять з розвитку витривалості та гнучкості в адаптивній фізичній культурі.
10. Охарактеризувати традиційні та інноваційні технології корекційно-оздоровчих методик адаптивної фізичної культури за принципами здоров'язбереження.
11. Охарактеризувати принципи, засоби та зміст методів та форм організації адаптивної фізичної культури з особами із захворюваннями серцево-судинної системи.
12. Опорні концепції методології адаптивної фізичної культури з особами із захворюваннями серцево-судинної системи.
13. Дати загальну характеристику принципам, засобам та змісту методів та форм організації адаптивної фізичної культури з особами із захворюваннями дихальної системи.
14. Охарактеризувати опорні концепції методології адаптивної фізичної культури з особами із захворюваннями дихальної системи системи.
15. Дати загальну характеристику принципам, засобам та змісту методів та форм організації адаптивної фізичної культури з особами із порушенням слуху.
16. Охарактеризувати опорні концепції методології адаптивної фізичної культури з особами із порушенням слуху.
17. Охарактеризувати принципи, засоби та зміст методів та форм організації адаптивної фізичної культури з особами із порушенням зору.
18. Розкрити опорні концепції методології адаптивної фізичної культури з особами із порушенням зору.
19. Дати загальну характеристику принципам, засобам та змісту методів та форм організації адаптивної фізичної культури з особами із захворюваннями опорно-рухового апарату.
20. Розкрити опорні концепції методології адаптивної фізичної культури з особами із захворюваннями опорно-рухового апарату.
21. Розкрити особливості функціональних класифікацій спортсменів-інвалідів у різних видах спорту.
22. Охарактеризувати Паралімпійський рух як один з головних напрямів адаптивного спорту.
23. Охарактеризувати структуру Міжнародного Паралімпійського комітету.
24. Розкрити особливості Спеціальних Олімпіад як напряму адаптивного спорту.
25. Охарактеризувати Дефлімпіади як напрям адаптивного спорту.
26. Провести аналіз історичних аспектів виникнення та проведення Спеціальних Олімпіад.
27. Провести аналіз історичних аспектів виникнення та проведення Дефлімпіад.

28. Провести аналіз історичних аспектів виникнення та проведення Паралімпіад.
29. Охарактеризувати принципи, засоби та зміст методів та форм організації адаптивної фізичної культури при розумовій відсталості, аутизмі та затримці психічного розвитку.
30. Розкрити опорні концепції методології адаптивної фізичної культури при розумовій відсталості, аутизмі та затримці психічного розвитку.

Розділ 7. Професійна діяльність фахівців у галузі фізичної культури і спорту

Тема 1. Сутність педагогічної майстерності фахівця фізичної культури і спорту

Основні поняття про педагогічну майстерність. Структура і функції педагогічної діяльності. Компоненти педагогічної діяльності у процесі становлення педагогічного досвіду. Педагогічні уміння і здібності. Критерії педагогічної майстерності.

Тема 2. Структура педагогічної діяльності та професійне самовдосконалення фахівця фізичної культури і спорту

Сучасний тренер у педагогічній системі. Педагогічна система «тренер-спортивний колектив». Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера. Критерії педагогічної майстерності та передумови підвищення ефективності діяльності тренера. Вимоги до діяльності тренера. Методи професійного самовдосконалення. Культура психологічної діяльності у філософії та релігії. Елементи акторського мистецтва у педагогічній практиці. Зміст професійного самовдосконалення.

Тема 3. Особистість спортивного тренера-педагога

Вимоги до особистості спортивного педагога. Індивідуально-психологічні характеристики особистості. Особистісні якості та авторитет тренера. Професійно-педагогічна етика і такт. Структура особистості спортивного педагога за К.К.Платоновим. Соціально-психологічні складові авторитету спортивного педагога. Структура педагогічної техніки. Складові зовнішньої педагогічної техніки. Складові внутрішньої педагогічної техніки.

Тема 4. Професійне становлення фахівця фізичної культури і спорту

Етапи професійного становлення особистості. Сучасні особливості структури підготовки тренера: базова, загально-теоретична; спеціально-теоретична; професійно-педагогічна; професійно-практична. Професійні деформації особистості. Синдром емоційного вигорання. Психологічний супровід професійного становлення. Компоненти діяльності тренера: проектувальний, конструктивний, організаторський, комунікативний і гностичний.

Тема 5. Спортивно-педагогічна взаємодія та структура управління в системі підготовки спортсменів

Спортивно-педагогічне спілкування. Структура педагогічного спілкування. Базові фактори взаємодії у педагогічній системі. Поняття про стилі керівництва.

Поняття про професійне педагогічне спілкування. Мета спілкування та адекватна реакція на неї в педагогічній взаємодії. Сторони педагогічного спілкування. Конструктивна комунікація з колегами, спортсменами, судьями, батьками, вболівальниками, тощо – складова майстерності тренера.

Тема 6. Психологічні основи професійної майстерності фахівця фізичної культури і спорту.

Психологічні складові процесу педагогічної творчості. Поняття про конфлікти в педагогічній взаємодії. Причини конфліктів в спортивно-педагогічній взаємодії. Зовнішні та внутрішні умови виникнення конфлікту. Види конфліктів в спортивно-педагогічній взаємодії. Типологія конфліктів. Види конфліктних ситуацій в педагогічній взаємодії. Характеристика сторін (суб'єктів) конфліктної взаємодії. Динаміка та фази розвитку конфлікту.

Тема 7. Спортивна дидактика та творчість у навчально-тренувальному процесі

Педагогічні теорії навчання. Дидактичні принципи у спорті, актуальність їх застосування. Психологічні теорії навчання. Індуктивні та дедуктивні методи навчання. Етапи формування і засвоєння розумових дій. Уміння і навички. Технології навчання. Технологія постановки цілей навчання. Технологія спортивного тренування. Спортивне тренування як керований процес. Моделі підготовленості спортсменів, Зміст педагогічної творчості. Педагогічне передбачення. Методи передбачення. Види педагогічного передбачення. Загальні ознаки професіоналізму тренера. Тренер - як ефективний керівник навчально-тренувального процесу, творчий підхід в побудові тренувального процесу.

Тема 8. Теоретичні основи спортивного тренування

Засоби спортивного тренування. Фізичні вправи та їх класифікація. Принципи спортивного тренування. Методи та методичні прийоми спортивного тренування. Планування та особливості побудови занять в тренувальному процесі підготовки спортсменів. Розробка плану тренування на усіх етапах спортивного вдосконалення. Складові спортивного тренування. Структура побудови спортивного тренування та тренувального процесу. Види планування. Облік і контроль у спортивному тренуванні. Види контролю та методи контролю.

Тема 9. Періодизації тренувального процесу та фізична підготовка спортсменів.

Загальні положення та структура багаторічного процесу спортивної підготовки. Періодизація тренувального процесу. Етапи багаторічної підготовки спортсмена. Структура побудови спортивного тренування та тренувального процесу. Особливості фізичної підготовки у спорті. Фізичні якості спортсменів та їх характеристика. Характеристика методів розвитку фізичних якостей. Особливості фізичної підготовки у видах спорту. Контроль фізичної підготовленості у різних видах спорту.

Тема 10. Техніко-тактична і психологічна підготовка спортсменів

Спортивна техніка і технічна підготовленість. Завдання, засоби і методи технічної підготовки. Етапи і стадії технічної підготовки спортсменів. Спортивна тактика. Тактична підготовленість. Напрямки тактичної підготовки. Вдосконалення тактичного мислення. Психологічна підготовленість та психологічна підготовленість спортсмена. Напрямки психологічної підготовки спортсмена. Вдосконалення спеціалізованих умінь. Регулювання психічної напруженості. Управління стартовими станами.

Тема 11. Технології контролю і корекції фізичного стану спортсменів

Контроль у підготовці спортсменів. Характеристика видів контролю. Вимоги до показників, які використовуються у процесі контролю. Контроль фізичної і технічної підготовленості. Контроль психологічної і тактичної підготовленості. Медико-біологічні методи контролю та їх використання у підготовці спортсменів. Біомеханічні методи контролю фізичного стану спортсменів. Комплексний контроль фізичного стану спортсменів. Моніторинг просторової організації тіла спортсменів. Зміст, структура та основні положення технологій контролю і корекції фізичного стану спортсменів.

Тема 12. Проблеми відновлення та профілактика травматизму у спорті.

Характеристика засобів відновлення та підвищення працездатності в системі підготовки спортсменів. Фармакологічне забезпечення відновлювальних процесів. Планування засобів відновлення у процесі підготовки спортсменів. Поняття про травми, спортивний травматизм. Причини травм та їх характеристика. Травми опорно-рухового апарату у спортсменів. Основні напрямки профілактики травматизму у процесі підготовки спортсменів.

**Орієнтовні питання для підготовки до іспиту
з розділу «Професійна діяльність фахівців у галузі фізичної культури і спорту»**

1. Структура і функції педагогічної діяльності. Поняття про педагогічну майстерність.
2. Сучасний тренер у педагогічній системі. Критерії педагогічної майстерності.
3. Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера.
4. Зміст та методи професійного самовдосконалення.
5. Особистісні якості та авторитет тренера. Професійно-педагогічна етика і такт.
6. Структура особистості спортивного педагога за К.К.Платоновим.
7. Структура педагогічної техніки.
8. Охарактеризуйте етапи професійного становлення особистості.
9. Професійні деформації особистості. Синдром емоційного вигорання.
10. Спортивно-педагогічне спілкування. Базові фактори взаємодії у педагогічній системі.
11. Охарактеризуйте стилі керівництва фахівця фізичної культури і спорту.
12. Поняття про конфлікти та їх причини в педагогічній взаємодії.
13. Дайте характеристику видів конфліктів в спортивно-педагогічній взаємодії.
14. Дидактичні принципи у спорті, актуальність їх застосування.
15. Спортивне тренування як керований процес. Моделі підготовленості спортсменів.
16. Зміст педагогічної творчості. Педагогічне передбачення. Види та методи педагогічного передбачення.
17. Тренер - як ефективний керівник навчально-тренувального процесу. Творчий підхід в побудові тренувального процесу.
18. Засоби спортивного тренування. Фізичні вправи та їх класифікація.
19. Принципи, методи та методичні прийоми спортивного тренування.
20. Планування та особливості побудови занять в тренувальному процесі.
21. Розробка плану тренування на усіх етапах спортивного вдосконалення.
22. Облік і контроль у спортивному тренуванні. Види та методи контролю.
23. Періодизація тренувального процесу. Етапи багаторічної підготовки спортсмена.
24. Структура побудови спортивного тренування та тренувального процесу.
25. Особливості фізичної підготовки у спорті. Фізичні якості спортсменів та їх характеристика.
26. Спортивна техніка і технічна підготовленість.
27. Спортивна тактика. Напрямки тактичної підготовки.
28. Напрямки психологічної підготовки спортсмена. Регулювання психічної напруженості.
29. Контроль у підготовці спортсменів. Характеристика видів контролю.
30. Вимоги до показників, які використовуються у процесі контролю.
31. Контроль фізичної і технічної підготовленості.
32. Контроль психологічної і тактичної підготовленості.
33. Медико-біологічні методи контролю та їх використання у підготовці спортсменів.
34. Біомеханічні методи контролю фізичного стану спортсменів.
35. Комплексний контроль фізичного стану спортсменів.
36. Моніторинг просторової організації тіла спортсменів.
37. Зміст, структура та основні положення технологій контролю і корекції фізичного стану спортсменів.
38. Характеристика засобів відновлення та підвищення працездатності в системі підготовки спортсменів.
39. Фармакологічне забезпечення відновлювальних процесів.
40. Поняття про травми. Причини травм та їх характеристика. Травми опорно-рухового апарату у спортсменів.

Розділ 8. Сучасна система організації олімпійського, професійного та неолімпійського спорту.

Тема 1. Міжнародна олімпійська система: принципи, структура і діяльність

Загальна характеристика та завдання Олімпійської хартії. Фундаментальні принципи олімпізму. Зміст розділів Олімпійської хартії. Міжнародний олімпійський комітет (МОК). Фінансування діяльності МОК. Олімпійські конгреси. Міжнародні спортивні федерації (МСФ), їх діяльність у підготовці і проведенні Олімпійських ігор. Національні олімпійські комітети (НОК), їх діяльність. Учасники Олімпійських ігор. Допуск спортсменів.

Тема 2. Організація, проведення і програма Олімпійських ігор

Терміни проведення Ігор Олімпіад і Зимових Олімпійських ігор; тривалість Ігор Олімпіади і Зимових Олімпійських ігор. Місце проведення Олімпійських ігор. Підготовка і проведення Олімпійських ігор. Типові структура та зміст діяльності Організаційного комітету Олімпійських ігор (ОКОІ). Діяльність Міжнародних спортивних федерацій в організації і проведенні Олімпійських ігор. Програми сучасних Олімпійських ігор, критерії і правила їх формування. Фактори, які впливають на формування олімпійської програми. Зміни, які відбуваються у програмах Ігор в останні роки. Перспективи подальшого вдосконалення програм Олімпійських ігор.

Тема 3. Проблеми олімпійського спорту сучасності та перспективи їх вирішення.

Проблеми і протиріччя, які існують в олімпійському спорті сучасності. Боротьба із застосуванням допінгу в спорті. Проблеми організації і проведення Олімпійських ігор. Комерціалізація олімпійського спорту, її ознаки, сильні і слабкі сторони. Рекламно-комерційна і ліцензійна діяльність МОК, МСФ і НОК. Олімпійський спорт і політика. Бойкоти Олімпійських ігор.

Тема 4 Професійний спорт та його місце у системі міжнародного спортивного руху.

Сутність професійного спорту як соціального явища. Мета та основні завдання професійного спорту. Професійний спорт як сфера індустрії розваг. Позитивні та негативні риси професійного спорту як суспільного явища. Загальні соціальні функції професійного спорту. Специфічні соціальні функції професійного спорту. Роль засобів масової інформації у формуванні та розвитку професійного спорту.

Тема 5. Професійна спортивна ліга. Переваги ліги у професійному спорті

Ліга як основна структурна одиниця професійного спорту. Структура професійної ліги (асоціації) та зміст її діяльності. Функції вищого законодавчого і виконавчого органу професійної ліги. Функції комісонера (президента) професійної ліги. Структура і зміст діяльності професійного спортивного клубу (команди) як низової структурної ланки професійної ліги. Побудова взаємовідносин між клубами та між лігою і клубами у професійному спорті.

Тема . 6 Організаційно-правові основи професійного спорту.

Форми володіння професійними командами та їх особливості. Особливості розвитку і функціонування професійного спорту в Європі. Правові засади професійного спорту в Європі. Структура та зміст індивідуального контракту спортсмена-професіонала. Джерела прибутків у професійному спорті.. Фактори, що впливають на відвідуваність змагань глядачами. Рекламно-спонсорська діяльність у професійному спорті.

Тема 7. Неолімпійський спорт у системі міжнародного спортивного руху

Місце неолімпійського руху в загальній структурі сучасного спорту. Сучасні аспекти взаємовідносин неолімпійського та олімпійського спорту. Характеристика видів спорту, які

представлені у програмі Всесвітніх ігор. Формування програми Всесвітніх ігор. Організація і проведення Всесвітніх ігор. Загальна характеристика міжнародних змагань у системі неолімпійського спорту. Організація та проведення Всесвітніх ігор, що проводяться під патронатом SportAccord. Організація та проведення Всесвітніх інтелектуальних ігор. Організація та проведення Всесвітніх ігор єдиноборств. Організація та проведення Всесвітніх пляжних ігор.

Тема 8. Організаційно-правові основи неолімпійського спорту.

Загальна система організації та управління розвитком неолімпійського спорту. Правове регулювання сучасного неолімпійського спорту. Міжнародна асоціація Всесвітніх ігор, структура та функції. Асоціація міжнародних спортивних федерацій, визнаних МОК їх структура та функції. Міжнародна асоціація інтелектуального спорту її структура та функції.

Тема 9. Актуальні проблеми розвитку неолімпійського спорту

Класифікація проблеми неолімпійському спорті. Організаційні та економічні аспекти розвитку неолімпійського спорту. Допінг як проблема та боротьба з ним. Сучасні тенденції розвитку неолімпійського спорту у світі.

Орієнтовні питання для підготовки до іспиту

з розділу «Сучасна система організації олімпійського, професійного та неолімпійського спорту»

1. Сутність спорту, його роль, форми та умови функціонування в суспільстві.
2. Олімпійська хартія – основний правовий документ олімпійського спорту.
3. Міжнародний олімпійський комітет та основи його діяльності.
4. Міжнародні спортивні федерації (МСФ) та основи їх діяльності.
5. Національні олімпійські комітети (НОК) та основи їх діяльності.
6. Статут Національного олімпійського комітету
7. Учасники Олімпійських ігор. Допуск спортсменів.
8. Вибір міста-організатора Ігор. Підготовка та проведення ОІ.
9. Програми сучасних Ігор Олімпіад та Зимових Олімпійських ігор, перспективи їх удосконалення
10. Правова база сучасної олімпійської системи.
11. Бойкоти Олімпійських ігор. Олімпійський спорт і політика. Роль ЗМІ в організації ОІ.
12. Сутність професійного спорту як соціального явища. Мета та основні завдання професійного спорту.
13. Професійний спорт як сфера індустрії розваг.
14. Позитивні та негативні риси професійного спорту як суспільного явища.
15. Загальні та специфічні соціальні функції професійного спорту.
16. Роль засобів масової інформації у формуванні та розвитку професійного спорту.
17. Структура професійної ліги (асоціації) та зміст її діяльності.
18. Структура і зміст діяльності професійного спортивного клубу (команди) як низової структурної ланки професійної ліги.
19. Особливості розвитку і функціонування професійного спорту в Європі.
20. Джерела прибутків у професійному спорті. Рекламно-спонсорська діяльність у професійному спорті.
21. Місце неолімпійського руху в загальній структурі сучасного спорту.
22. Характеристика видів спорту, які представлені у програмі Всесвітніх ігор.
23. Формування програми Всесвітніх ігор. Організація і проведення Всесвітніх ігор.
24. Загальна характеристика міжнародних змагань у системі неолімпійського спорту.
25. Організація та проведення Всесвітніх ігор, що проводяться під патронатом SportAccord.
26. Організація та проведення Всесвітніх ігор єдиноборств та Всесвітніх інтелектуальних ігор.

27. Загальна система організації та управління розвитком неолімпійського спорту.
28. Правове регулювання сучасного неолімпійського спорту. Класифікація проблеми неолімпійському спорті.
29. Організаційні та економічні аспекти розвитку неолімпійського спорту.
30. Сучасні тенденції розвитку неолімпійського спорту у світі.

Розділ 9. Сучасні технології організації спорту для всіх

Тема 1. Стратегія розвитку фізичної культури і спорту до 2028 року

Основні цілі Стратегії розвитку фізичної культури і спорту до 2028 року. Плани заходів щодо реалізації основних етапів Стратегії розвитку фізичної культури і спорту. Результатами статистичної звітності центрів "Спорт для всіх" щодо реалізації основних етапів Стратегії розвитку фізичної культури і спорту.

Тема 2. Спорт для всіх в Національній доктрині розвитку фізичної культури і спорту в Україні.

Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту. Основна мета Національної доктрини розвитку фізичної культури і спорту. Загальні положення. Мета та завдання розвитку фізичної культури і спорту. Фізичне виховання та масовий спорт (спорт для всіх) у формуванні здорового способу життя. Економічна діяльність у сфері фізичної культури і спорту. Забезпечення розвитку фізичної культури і спорту. Міжнародна діяльність у сфері фізичної культури і спорту.

Тема 3. Міжнародний рух "Спорт для всіх" та досвід організації оздоровчої діяльності в зарубіжних країнах

Міжнародний рух "Спорт для всіх". Діяльність міжнародних організацій на підтримку спорту для всіх (масового спорту). Спорт для всіх у країнах з високим рівнем залучення населення до рухової активності. Моделі менеджменту зарубіжних фізкультурно-оздоровчих клубів.

Тема 4. Теорія і практика спорту для всіх в системі підготовки фахівців фізичної культури і спорту

Загальні положення. Масовий спорт і спорт для всіх. Спорт для всіх в системі фізичного виховання. Джерела розвитку загальної теорії спорту для всіх. Предмет, об'єкт, суб'єкт вивчення загальної теорії спорту для всіх. Формування системи спорту для всіх.

Тема 5. Завдання, структура і форми роботи центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»

Структура та зміст діяльності центрів фізичного здоров'я населення. Традиційні заходи роботи з населенням. Форми власності центрів фізичного здоров'я населення. Фінансування діяльності центрів фізичного здоров'я населення.

Тема 6. Нормативно-правова база діяльності центрів «Спорт для всіх».

Нормативно-правова база діяльності центрів «Спорт для всіх». Положення про центри фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх". Правовий супровід спортивних заходів та діяльності центрів «Спорт для всіх».

Тема 7. Кадрове забезпечення системи управління «Спорт для всіх»

Підготовка фахівців з менеджменту фізичного виховання і спорту в Україні. Підготовка фахівців з менеджменту фізичного виховання і спорту за кордоном.

Тема 8. Моніторинг в системі державного управління «Спортом для всіх» в Україні

Основні положення про моніторинг рівня залучення населення до спорту для всіх (визначення, мета, функції, структура, процедура проведення). Аналіз результатів всеукраїнського опитування різних груп населення стосовно використання рухової активності під час дозвілля. Підсумки експертної оцінки державної політики, спрямованої на забезпечення доступності спортивних занять для широких груп населення. Аналіз причини позитивного та пасивного ставлення різних груп населення до занять фізичними вправами, масовими видами спорту.

Тема 9. Публічне адміністрування масового спорту (спорту для всіх) в Україні

Аналіз сучасного стану та визначення перспектив публічного адміністрування масового спорту (спорту для всіх) в Україні. Публічне адміністрування фізичної культури та спорту, масового спорту (спорту для всіх), функції публічного адміністрування у сфері фізичної культури та спорту.

Тема 10. Державні та громадські організації в системі управління оздоровчою фізичною культурою й масовими видами спорту

Законодавче регулювання роботи та управління у сфері фізичної культури і спорту. Державні органи управління в галузі фізичного виховання та спорту. Форми управління фізичною культурою і спортом в Україні. Розширення прав громадських об'єднань в сфері фізичної культури і спорту.

Тема 11. Використання нових та сучасних технологій у системі масових видів спорту різних груп населення

Нові та сучасні технології у фізичному вихованні та спорті. Характеристики здоров'я населення України. Здоров'я людини та його взаємозв'язок зі способом життя. Структура і характеристика сучасних оздоровчих систем та технологій.

Тема 12. Організація масових фізкультурно-спортивних заходів з використанням національних традицій фізичного виховання в різних сферах суспільства

Використання національних традицій фізичного виховання у різних формах фізкультурно-оздоровчої роботи. Методика та організація масової фізкультурно-оздоровчої роботи з використанням національних традицій фізичного виховання. Вимоги до розробки положення про масовий фізкультурно-спортивний захід. Організація масових фізкультурно-спортивних заходів з різними групами населення з використанням національних традицій фізичного виховання.

Тема 13. Історія формування спортивного руху «Спорт для всіх»

Спорт для всіх в Україні – історичні нариси. Формування системи спорту для всіх в Європі та на світовому рівні.

Орієнтовні питання для підготовки до іспиту з розділу «Сучасні технології організації спорту для всіх»

1. Розкрийте основні принципи Стратегії розвитку фізичної культури і спорту до 2028 року?
2. Що являє собою загальна теорія «Спорту для всіх»?
3. Що є предметом вивчення загальної теорії «Спорту для всіх»?
4. Що є об'єктом вивчення загальної теорії «Спорту для всіх»?
5. Що є суб'єктом вивчення загальної теорії «Спорту для всіх»?
6. Що є джерелами розвитку загальної теорії «Спорту для всіх»?
7. Що підтверджує, що формування системи «Спорту для всіх» є ефективним напрямом підвищення рівня рухової активності різних груп населення в Україні?
8. Що розуміють у загальній теорії «Спорту для всіх» під поняттям «система»?

9. Що передбачає здоровий спосіб життя громадян згідно визначення Доктрини?
10. Складовою яких процесів є фізичне виховання і масовий спорт?
11. Яке основне завдання держави у сфері фізичного виховання і «Спорту для всіх»?
12. На що спрямовується економічна діяльність у сфері фізичної культури і масового спорту?
13. За рахунок чого формується майно суб'єктів господарювання у сфері фізичної культури і спорту?
14. За рахунок яких коштів здійснюється позабюджетне фінансування сфери фізичної культури і спорту?
15. Якими чинниками обумовлений високий рівень залучення населення до рухової активності оздоровчої спрямованості в країнах з високим рівнем економічного розвитку до рухової активності?
16. Які організації сприяють розвитку «Спорту для всіх» на міжнародному рівні?
17. Скільки країн Європи охоплює Міжнародний рух "Спорт для всіх"?
18. Визначте основні розбіжності між муніципальними та приватними клубами спортивно-оздоровчої спрямованості?
19. Визначте моделі менеджменту зарубіжних фізкультурно-оздоровчих клубів.
20. Досвід організації оздоровчої діяльності в США та Франції?
21. Організація оздоровчої діяльності у Німеччині, Бельгії, Англії?
22. Організація оздоровчої діяльності у Голландії, Фінляндії, Норвегії та Канаді?
23. Якої власності є центри фізичного здоров'я населення?
24. На підставі якого документу діють центри фізичного здоров'я населення?
25. Хто може бути засновниками центрів фізичного здоров'я населення?
26. За які кошти здійснюється фінансування діяльності центрів фізичного здоров'я населення?
27. Які спортивні заходи мережі центрів фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" є традиційними?
28. Охарактеризуйте особливості спортивно-масової роботи з різними групами населення
29. Прогнозування в організації і управлінні спортивно-масовою роботою.
30. Контроль як важлива функція управління спортивно-масовою роботою.

Рекомендована література

1. Бондарчук А. П. Періодизація спортивного тренування. Київ : Олімпійська література. 2015. 302 с.
2. Борисова О. В. Сучасний професійний спорт і шляхи його розвитку в Україні (на матеріалі тенісу): монографія / О. В. Борисова. Київ: Центр навчальної літератури, 2011. 310 с.
3. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів: [підручник]. К. : Олімпійська література, 2006. С. 5-124.
4. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. Друге видання. Київ : Олімпійська література, 2011. 400 с. ISBN 978-966-8708-14-5.
5. Волков Л.В. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту. Підручник /Л.В. Волков. Вид. 2-е, пер. і доп. Київ : Освіта України, 2016. 464 с.
6. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту. Житомир: Вид-во «Рута», 2022. 124 с.
7. Дутчак М. В. Спорт для всіх в Україні: теорія та практика / М. В. Дутчак. Київ: Олімпійська література, 2009. 280 с.
8. Загальні основи адаптивного фізичного виховання : навч. посіб. / М.В. Москаленко та ін. Дніпропетровськ: Інновація, 2014 132 с.

9. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності. Київ. 2018. 484 с.
10. Індивідуальні методики адаптивної фізичної культури для осіб із сенсорними порушеннями : навчальний посібник для студентів ВНЗ / Н.Г. Байкіна та ін. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2014. 341 с.
11. Казакова Н.Д. П'ять хвилин здоров'я для відновлення працездатності. URL : <http://www.sau.sumy.ua/uk/studentske-zhittia/p-iat-khvilin-zdorov-ia-dlia-v-dnovlennia-pratcezdadnost.html>
12. Колишкін О.В. Теоретико-практичні основи адаптивної фізичної культури : навчальний посібник. Суми : Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, 2014. 425 с.
13. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту) : Навчальний посібник. 2-ге видання перероблене та доповнене. Київ: КНТ. 2018. 616 с.
14. Костюкевич В.М. Теоретико-методичні основи контролю у фізичному вихованні та спорті: монографія / В.М. Костюкевич, Є.П. Врублевський, Т.В. Вознюк та ін.; за ред. В.М. Костюкевича. – Вінниця: «Планер», 2017. – 191 с.
15. Костюкевич В.М., Шинкарук О.А., Воронова В.І., Борисова О.В. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт»: навч. посіб. К. : Вид-во «Олімпійська література», 2018. 528 с.
16. Кошура А.В. Теорія і методика спортивних тренувань : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-тім. Ю.Федьковича, 2021. 120 с.
17. Круцевич Т.Ю., Пангелова Н.Є., Пангелов С.Б. Історія розвитку фізичної рекреації: навч. посібник. К. : Академвидав, 2013. 160 с.
18. Неолімпійський порт: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / Є. В. Імас, С.Ф. Матвеев, О.В. Борисова та ін/. - К.:НУФВСУ, вид-во «Олімп. л-ра», 2015.-184с.
19. Олімпійський спорт : в 2 т. / В. Н. Платонов, М. М. Булатова, С. Н. Бубка [и др.] ; під заг. ред. В. Н. Платонова. Київ : Олімп. л-ра, 2009. Т. 1. 736 с. ISBN 978-966-8708-15-2.
20. Олімпійський спорт : в 2 т. / В. Н. Платонов, М. М. Булатова, С. Н. Бубка [и др.] ; під заг. ред. В. Н. Платонова. Київ : Олімп. л-ра, 2009. Т. 2. 696 с. ISBN 978-966-8708-17-6.
21. Основи тренерської майстерності: навч.-метод. посіб. [Матійків І.М., Якимів А.І., Черняк Т.Г.]. За заг. ред. А.І. Якиміва. Львів : Компанія «Манускрипт», 2012. 392 с
22. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога : навчальний посібник. Київ : НУЦФВСУ, «Олімпійська література». 2015. 184 с.
23. Платонов В.М. Сучасна система спортивного тренування: підручник. К. Перша друкарня, 2021; 704 с.
24. Приступа Є.Н., Жданова О.М., Линець М.М. Фізична рекреація: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту. Дрогобич : Коло, 2010. 448 с.
25. Професійний спорт: підручн. для вузів /С. І. Гуськов, В. Н. Платонов, М. М. Линець, Б. Н. Юшко. Київ : Олімпійська література, 2000. 392 с.
26. Романюк В. П., Федецький А.А. Прогнозування та моделювання у футболі за допомогою електронних таблиць Microsoft Excel : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 192 с.
27. Сергієнко В. М. Фізкультурно-спортивна діяльність тренера з виду спорту : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2022. – 184 с.
28. Сіренко Р. Удосконалення державного регулювання фізкультурно-виховної діяльності у закладах вищої освіти України: монографія. Дрогобич: Вид-во «Коло», 2019. 308 с.
29. Трояновська М.М. Адаптивна фізична культура: навч.-метод. посіб. для студентів факультетів фізичного виховання. Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2018. 104 с.

30. Шинкарук О. А. Теорія і методика підготовки спортсменів: управління, контроль, відбір, моделювання та прогнозування в олімпійському спорті : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів ; МОНУ, НУФВСУ. Київ : НВП Поліграфсервіс, 2013. 136 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Конкурсний бал вступника оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Вступний іспит проводиться у формі комп'ютерного тестування. Вступник розв'язує 40 завдань.

Результати виконання завдань дозволяють виявити рівень підготовки вступника: 1 рівень (високий): 200-180 балів; 2 рівень (середній): 179-160 балів; 3 рівень (достатній): 159-140 балів; 4 рівень (низький): 139-100 балів.

Голова предметної комісії

Алла АЛЬОШИНА

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Олег ДИКИЙ